

ВА 584

БАНКОВИ КРИЗИ И АНТИКРИЗИСНИ МЕХАНИЗМИ

Приета: Прот. № 3 от 27.04.2012 г.

Лектор: проф. д-р М. Стоименов

АНОТАЦИЯ

1. Дисциплината „Финансови кризи“ се преподава на студентите от специалност „Финанси“, ОКС „Магистър“.

2. Описание на съдържанието на дисциплината: Глобалната финансова криза от 2007-2009 г. бе най-сериозното предизвикателство пред световната икономика след Великата депресия от 30^{те} години на миналия век. След години на бурен и сравнително устойчив растеж на световното производство и търговия, икономиките на най-развитите страни се изправиха на ръба на финансов колапс. Финансовата криза бързо прерасна в икономическа и обхвана (с малки изключения) целия свят.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основната цел на курса е да предложи на студентите задълбочено и систематизирано разбиране на причините, механизмите на зараза и последиците от финансовите и банковите кризи. Ще бъде направен исторически преглед на най-значимите събития в тази област. Специално внимание ще се обърне на реакциите и политиките за смекчаване последиците от банковите кризи и антикризисните механизми. Курсът предлага и запознаване с основните методи, техники и подходи за ранно предупреждение и предотвратяване на банковите кризи.

ПРЕДПОСТАВКИ

Студентите трябва да имат подготовка, осигурена от обучението в бакалавърска степен по финанси, най-вече по дисциплините „Макроикономика“, „Парична теория и парична политика“, „Банково дело“, „Международни финанси“.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Банков мениджмънт	Задължителна	6	-	-			30		30	

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

ЛЕКЦИИ

№	ТЕМА	Часа	Часа извънаудит.
1.	Теоретични основи на финансовите кризи. Дефиниция и основни понятия. Ефективност на финансовите пазари. Глобализация на финансовите пазари. Ролята на спекулациите.	2	
2.	Предопределеност, случайност и цикличност при финансовите кризи. Възникване и разпространение (зараза) на кризите. Фази на кризите. Валутни кризи. Модели и генерации на валутните кризи. Global Games Approach.	2	
3.	Банкови кризи. Основи на банкирането. Ликвидни кризи. Функции на националната централна банка. Връзка между валутните и банковите кризи. Балони и погроми (Bubbles and Crashes).	2	
4.	История на кризите: Международните финансови кризи до Втората световна война. Еволюция на банковите кризи. Еволюция на дълговите кризи. Еволюция на валутните кризи. Еволюция на комбинациите от кризи (кризи-близнаци).	2	
5.	Банковите кризи в България. Финансовата нестабилност в България през първата половина на 90-те години. Банковата криза от 1996г. (банкова криза или висока финансова нестабилност). Финансовата криза в България през призмата на теоретичните модели – теория за причините и предодвратяването на ценовите балони на активите.	2	
6.	Глобалната финансова криза 2007-2009 г. и отражението ѝ върху банковата система в България. Влияние на кризата върху междубанковия паричен пазар. Ефектите от глобалната финансова криза върху основните показатели на банковата система: ликвидност; динамика на лихваните проценти; качество на кредитните портфейли; капиталова адекватност. Базел II. <i>Поуки:</i> има ли нова роля за паричната и фискална политика?	4	
7.	Програма за реформи на Базелския комитет – Базел III: Подобряване на глобалната капиталова рамка (повишаване на качеството, устойчивостта и прозрачността на капиталовата база; подобряване на рисковото покритие; допълване на рисковото базираното капиталово изискване с коефициента за ливъридж; намаляване на процикличността и представяне на антициклични буфери; регулиране на системния риск и взаимосвързаността). Въвеждане на глобален стандарт за ликвидност. Базел 3 и българската банкова система.	4	

	Европейска надзорна рамка. Европейски банков съюз.		
8.	Системи за разпознаване и ранно предупреждение. Симптоми. Водещи индикатори. Ранно предупреждение. Моделиране на финансовите кризи. Предотвратяване и преодоляване на финансови кризи.	2	

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекции
- Обсъждания и дискусии

САМОСТОЯТЕЛНА РАБОТА

Студентите ще разработят реферат (есе) по предварително зададена тема.

МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

- Формулата за образуване на крайната оценка е следната:

$$КО = 0,60 СИ + 0,30 Р + 0,10 У$$

Където

КО	=	крайна оценка
СИ	=	семестриален изпит
Р	=	реферат (есе)
У	=	участие

- Крайната оценка е по шестобалната система, минималната оценка за успешно приключване на обучението е "Среден /3/". Съответствието на оценките с Европейската система за трансфер на кредит е следната:

Отличен /6/	Много добър /5/	Добър /4/	Среден /3/		Слаб /2/	
A	B	C	D	E	FX	F
Присъждат се кредити както е по учебен план					Не се присъждат кредити	

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Аврамов, Р. (2001), Стопанският ХХ в. на България, изд. Център за либерални стратегии.
2. Аврамов, Р.(2008), Пари и де/стабилизации в България 1948 – 1989 г., изд. Ciela.
3. Манчев, Цв. (2005), Есе за финансовата криза. Агенция за икономически изследвания и прогнози.
4. Миланова, Е., Вътрешен анализ на адекватността на капитала: финансово - счетоводни аспекти, УИ „Стопанство”, София, 2011.

5. Стоименов, М., Международни финанси, изд. Тракия – М, София, 2011.
6. Тодорова, В., Финансови кризи – история, еволюция и теория, изд. Тракия – М, София, 2010.
7. Friedman J. and Richard Posner, (2011) What Caused the Financial Crisis, Univ. of Pennsylvania Press
8. Kaminsky, G. (2000), Currency and Banking Crises: The Early Warnings of Distress, George Washington University.
9. Krugman, Paul (1979), A Model of Balance of Payments Crises, Journal of Money, Credit, and Banking 11, 311-325
10. Roubini, N, Stephen Minm, Crisis Economics, A Crash Course in the Future of Finanse, Penguin Press, Neu York, 2010.

ИЗПИТЕН ВЪПРОСНИК

ВА 584

БАНКОВИ КРИЗИ И АНТИКРИЗИСНИ МЕХАНИЗМИ

Лектор: проф. д-р М. Стоименов

1. Теоретични основи на финансовите кризи. Дефиниция и основни понятия. Ефективност на финансовите пазари. Глобализация на финансовите пазари. Ролята на спекулациите.
2. Предопределеност, случайност и цикличност при финансовите кризи. Възникване и разпространение (зараза) на кризите. Фази на кризите. Валутни кризи. Модели и генерации на валутните кризи. Global Games Approach.
3. Банкови кризи. Основи на банкирането. Ликвидни кризи. Функции на националната централна банка. Връзка между валутните и банковите кризи. Балони и погроми (Bubbles and Crashes).
4. История на кризите: Международните финансови кризи до Втората световна война. Еволюция на банковите кризи. Еволюция на дълговите кризи. Еволюция на валутните кризи. Еволюция на комбинациите от кризи (кризи-близнаци).
5. Банковите кризи в България. Финансовата нестабилност в България през първата половина на 90-те години. Банковата криза от 1996г. (банкова криза или висока финансова нестабилност). Финансовата криза в България през призмата на теоретичните модели – теория за причините и предодвратяването на ценовите балони на активите.
6. Глобалната финансова криза 2007-2009 г. и отражението ѝ върху банковата система в България. Влияние на кризата върху междубанковия паричен пазар. Ефектите от глобалната финансова криза върху основните показатели на банковата система: ликвидност; динамика на лихваните проценти; качество на кредитните портфейли; капиталова адекватност. Базел II.
Поуки: има ли нова роля за паричната и фискална политика?
7. Програма за реформи на Базелския комитет – Базел III: Подобряване на глобалната капиталова рамка (повишаване на качеството, устойчивостта и прозрачността на капиталовата база; подобряване на рисковото покритие; допълване на рисковото базираното капиталово изискване с коефициента за ливъридж; намаляване на процикличността и представяне на антициклични буфери; регулиране на системния риск и взаимосвързаността). Въвеждане на глобален стандарт за ликвидност. Базел 3 и българската банкова система.
Европейска надзорна рамка. Европейски банков съюз.

8. Системи за разпознаване и ранно предупреждение. Симптоми. Водещи индикатори. Ранно предупреждение.

Моделиране на финансовите кризи. Предотвратяване и преодоляване на финансови кризи.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Аврамов, Р. (2001), Стопанският ХХ в. на България, изд. Център за либерални стратегии.
2. Аврамов, Р.(2008), Пари и де/стабилизации в България 1948 – 1989 г., изд. Ciela.
3. Манчев, Цв. (2005), Есе за финансовата криза. Агенция за икономически изследвания и прогнози.
4. Миланова, Е., Вътрешен анализ на адекватността на капитала: финансово - счетоводни аспекти, УИ „Стопанство”, София, 2011.
5. Стоименов, М., Международни финанси, изд. Тракия – М, София, 2011.
6. Тодорова, В., Финансови кризи – история, еволюция и теория, изд. Тракия – М, София, 2010.
7. Friedman J. and Richard Posner, (2011) What Caused the Financial Crisis, Univ. of Pennsylvania Press
8. Kaminsky, G. (2000), Currency and Banking Crises: The Early Warnings of Distress, George Washington University.
9. Krugman, Paul (1979), A Model of Balance of Payments Crises, Journal of Money, Credit, and Banking 11, 311-325
10. Roubini, N, Stephen Minm, Crisis Economics, A Crash Course in the Future of Finance, Penguin Press, Neu York, 2010.